

M P O Y L

R O V I N C I I

25 bani Posta

Trei luni . . . Lei 45
Şase luni . . . Lei 85
Un an . . . Lei 160

Autorităţi şi inst.
particulare dublu

Redactor responsabil:
IONEL FILIPAŞ

Telefon: No. 11-82

Redacţia şi administraţia:
A R A D
Str. N. Grigorescu No. 2

APARE SĂPTĂMÂNAL

Anduri în Săptămâna Patimilor

La început era Cuvântul, şi
vântul era de la Dumnezeu,
Dumnezeu era Cuvântul.
Cu aceste cuvinte — acum
roape un sfert de veac —
speam în prima zi a Sf.
cântarea Apostolului în
ericuţa satului nostru.
Aşternute pe hârtie adese-
le produc reminiscenţe. Pe
saintea ochilor se perindă
rişul de atunci, cu şcoala
veche, la catedră cu
şcolul Creştin, la înviere pă-
te „Popiţa” în tura clopo-
cel mare transportat apoi
ntu a-l preface în tunuri.
De Sf. Paşti lipseau însă
diţionalele „ouă roşii” inter-
e de stăpânire, şi pâinea de
te zilele înlocuită cu făină
malai stricat — era în 1917
astfel încât copiii de atunci
le-au cunoscut bucuria de-
doar pe ascuns.
Dingura mângăere a copila-
or era, mărturisirea în săp-
năna patimilor, cetirea apos-
alui în prima zi de Paşti şi
atarea'n corul bisericii.

Pe atunci Sfânta biserică era
nitizită, iar în Joia Mare la
nii, când regretatul părinte
opiţa” cu acel glas duios ce
cutremura din toată fiinţa,
măcea din Sfintele Evan-
gelii pe „Eloi, Eloi, lama sa-
chtani” prin Dumnezeu meu,
mnezeu meu, nu mă lăsa!
Il parcă implora pe a-tot
ternicul prin glasul tuturor
edincioşilor de totdeauna.
Doar acolo, în Sf. biserică,
il era linişte pe atunci,
care'n mijlocul atmosferei în-
cate de afară era un loc
reculegere şi mângăere.

Până aici ajunsesem cu în-
mănrările mele, când un sunet
urt şi sec al soneriei dela
ă, îmi întrerupse filmul
intirilor.
Era o fetiţă abia intrată în
olescenţă, desculţă pe tim-
il acesta de iarnă, în săp-
ăna patimilor a acestui an
pomină 1938.

Cu mânuţa întinsă, cu ochii
în de lacrimi, cerşea, nu
ntu ea ci pentru fraţiorii
ai mici şi o măicuţă tuber-
ploasă ce-o aştepta acasă...
Ea, sârmana, probabil s'a
işnuit cu foamea cum te
işnueşti cu sărăcia.
Apoi cu ai câţiva bănişori
care-i adunase, trecu în
ecini, apoi peste uliţă, până

Paştele anului 1938

An de an — filele calendarului ne descopere ziua Invierii, pe care o sărbătorim mereu dar cu prea neînsemnată influenţă asupra inimilor noastre. Câteva zile de post şi apoi ospăţul cu mielul pascal — pe lângă cercetarea bisericii — atâta mai înseamnă Paştele pentru creştinătate.

Fiul lui Dumnezeu s'a născut şi a pătit pentru mântuirea noastră. Isus Chris-tos cu această misiune s'a intrupat în fiinţă muritoare.

A pătit pentru mântuirea noastră — spălând păcate vechi şi grele, dar noi că-dem mereu în păcate, dintre care cel mai de neiertat este îndepărtarea de adevărata viaţă creştinească, adică de Dumnezeu. Al doilea mare păcat în care cădem este acela că nu ne iubim unii pe alţii aşa cum ne-a cerut Isus.

Neamurile creştine nu se iubesc între ele — trăind în vrăşmăşie, care aduce războaie şi moarte.

Idei potrivnice idealurilor şi învăţăturilor lăsate de Isus Mântuitorul fac ca popoarele creştine să se lupte unele cu altele ca şi fiarele sălbatice, deşi în Paştele, care ne aduc aminte de pe patimile lui îndurate ca să coboare între neamuri pacea şi bunăvoinţă.

Paştele anului 1938 cad în mijlocul unei primejdii de război şi moarte — fiindcă duhurile rele ne stăpânesc pe toţi.

Atunci de ce le mai sărbătorim? — când nu putem fi buni şi drepti ca Mântuitorul!...

Şi aşa an de an, profanăm marea jertfă a lui Isus Christos — de ar trebui ca în fiecare clipă să fie mereu răstignit pentru păcatele noastre grele.

Când vor înţelege neamurile că Invierea trebuie să ne străfulgere sufletele până a-i înţelege taina şi a urma pilda celui care pentru noi a primit sacrificiul răstignirii?

La acest popas pascal — să ne cercetăm conştiinţele şi să fim judecatori aspri cu noi înşine — până la judecata cea de pe urmă!

Invierea înseamnă triumful Dumnezeesc asupra morţii şi întunerecului. Noi — mergem, voim, spre întunecare, fiindcă nu ne-am adâncit încă gândurile în înţelegerea sensului vieţii celei adevărate.

De aceea trebuie să ne facem propria judecată măcar în zilele Paştilor.

Să ne rugăm în ziua Sfintei Invieri — cât mai este timp.

SILVIU FAUR

Primăvara şi Invierea

Odată cu răsăritul primului
ghiocel, odată cu eşirea primului
mugur froged, a sosit si Primă-
vara, revărsându-se din belşug
peste întinsul ţării noastre.

A sosit cu eternii săi oaspeţi
acii cari adesea ne-au înveselit
copilăria, şi cari acum se reîn-
torc din îndepărtatele ţinuturi
străine, se reîntorc din lunga
lor peibegie. Odată cu sosirea lor
întreaga natură trăieşte clipe de
renaştere, clipe de înviere şi de
adevărată veselie.

Păduri cu fel de fel de cântece, văi
cu mormur şi ape cristaline, crân-
guri şi coline cari împodobesc
pământul cu pitorescul lor mă-
tăsos; mii de păsărele cari scâl-
date în razele călduţe de aur a-
le soarelui, bălăcesc, se pigulesc

desfărându-se în nenumărate
coruri măestre, apoi câmpuri cu
copii şi atâtea alte priveleşti cari
îmbucură ochiul muritorului, iată
fenomenele caracteristice Pri-
măverii, cari ti dau un aspect
plin de grandoare.

Acest spectacol repetat de a-
tâtea ori, ne simbolizează una din
cele mai venerabile legi naturale;
ori cărei întunecare îi urmează
lumină, ori cărei morţi îi urmează
înviere.

Nici că ar fi fost posibilă o
mai desăvârşită coincidenţă, ca
această Primăvară cu Marele E-
veniment al Invierii Domnului.

Nici că s'ar fi putut găsi un
mai potrivit timp care simbolic
să poată contribui atât de mult
la efectul înălţătorului praznic

al Paştelui, asupra sufletului no-
stru.

Aceste sunt caracteristicile
cari împodobesc cele două eve-
nimente coincidente, văzute prin
prisma ochiului sensibil — poetic,
dacă vrei — al orăşanului
care e departe de frumuseţile
lor.

Iar în satul cu căsuţele coco-
şate pierdute'n zare, în faţa gar-
dului şi la căldura soarelui de
Primăvară, grupuri de bătrâni
înşiraţi pe lavişti lungi, stau
la vorbă, şi comentează eveni-
mentele zilei. „Christos a Inviat”
îi salută cu evlavie un trecător.
Adevărat că a Inviat; îi răspund
bătrânii. E Marea zi a Paştelui.

Fica Petru

am pierdut-o cu urmărirea din
dosul geamului.

Fără să vreau m'am între-
bat din nou: unde-i tinereţea?
Unde-i bucuria copiilor de as-
tăzi, după cum m'am întrebat
acum uproape un sfert de ve-
ac că, unde-i bucuria copilăriei
noastre, când ne lipseau până
şi ouăle roşii, dimpreună cu
pâinea de toate zilele, tot aşa

cum în multe case lipseşt-
şi azi?

Farmecul copilăriei...?
Poate pentru unii, dar pentru
cei mulţi nu!

Doar afară e pentru toţi a-
ceiaşi atmosferă încărcată, me-
nită să sugrume pacea. Doar
pe cerul întunecat nourii pre-
vestesc semne sumbre: pă-
mântul nu mai are loc pentru
atâtea ambiţii ce se vor aîr-
mate.

Iar în acest timp, într'un
cartier al Aradului numit
Grădiştea, o biserică gr. ort.
română, de trei ani aşteaptă
să fie terminată pentru a oferi
şi ea linişte credincioşilor de
acolo, însă nu s cele câteva
mii de Lei pentru acest scop.
Banii se cheltuiesc de oamenii
de azi pentru alte lucruri...

E şi acesta un sem al vremii.

L. FILIPAŞ

Profesorul Inocenţiu Langa

Puţini, foarte puţini ară-
dani şi l-au putut apropia
pe decedatul profesor Ino-
cenţiu Langa. Aceasta, nu
pentru că profesorul de lim-
ba română dela liceul „Moi-
se Nicoară” din Arad ar fi
fost o figură prea puţin con-
turată şi cunoscută — ci
fiindcă defunctul se menţi-
nea într'o rezervă cu ade-
vărat aristocratică faţă de
dinafară şcolii.

Numai acolo, între elevi,
spiritul superior al profeso-
rului Inocenţiu Langa se des-
tindea în voie, vorbind cu
căldură despre scriitorii ca-
re au dat opere însemnate
literaturii române. Profeso-
rul rezervat şi ironic în vi-
aşa de toate zilele, devenea
licric şi tandru când profes-
sa dela catedră. Era unul
dintre rarii profesori care
mai vorbeau cu entuziasm
despre M. Eminescu, Gre-
angă, Coşbuc, Slavici şi
alţii.

Rar am auzit profesori
predându-şi lecţiile cu atâta
distingţie şi conştiinciozitate
ca defunctul Inocenţiu Lan-
ga, un adevărat aristocrat
al şcolii, cum era şi în ori-
ce ocazie.

Profesorul Inocenţiu Lan-
ga, în afară de şcoală, trăia
o viaţă discretă. Rar de
tot putea fi văzut undeva.
Şi atunci — era sigur mai
în totdeauna. Intellectual sub-
til, format la Facultatea de
Litere şi Filosofie din Bu-
cureşti şi în biblioteca Aca-
demiei Române, atitudinea
aceasta de distingţie era fi-
rească. De aceea despre
profesorul Inocenţiu Langa
s'a vorbit puţin cât a trăit
la Arad, dar a fost condus
la lăcaşul de vecie de mult
public. Era atenţia care i-
se cuvenea unui profesor de
talie sa, care nu mai putea
fi împiedecată de discreţia
celui dus pentru totdeauna.

Profesorul Inocenţiu Lan-
ga a fost şi un admirabil
duhovnic al elevilor săi. La
şcoală şi acasă, stătea de
vorbă cu ori care, dând sfă-
turi şi îndrumări prieteneşti.
Mulţi dintre acei care l-au
avut profesor îi vor păstra
o caldă amintire şi recunoş-
tinţă pentru binele făcut.

Defunctul s'a născut în
comuna Pătârlaua, judeţul
Alba, în ziua de 25. Janu-
arie 1895. Era fiu de preot.

După ce termină Academia Teologică din Blaj se duce la București, unde și-a luat licența în litere și filosofie, între anii 1918—1921. În acest timp a funcționat ca ajutor de bibliotecar al Academiei Române, fiind un student merituos.

În anul 1921 a fost numit profesor la liceul „Moise Nicoară” din Arad, unde a funcționat până la data morții.

Timp de mai mulți ani a fost și bibliotecarul Palatului Cultural din Arad.

Sceptic și ironic, profesorul Inocențiu Lauga n'a îngăduit nici când mult șgomet în jurul numelui său. Nu vorbea în public și nu scria decât foarte rar, deși ar fi putut cinsti amândouă genurile dacă ar fi vrut, grație culturii și talentului pe care le avea cu prisosință. Acesta a fost, în linii fugare, regretatul profesor Inocențiu Lauga.

Ion P. Pogana.

Au sosit

noutățile în stofe exclusive la firma

HAMPEL F.
croitor pt. domni
Str. Alexandri 5.

Taxa forferatară plătită Casei Fondului Național al Aviației de micii comercianți și meseriași

Camera de Comerț și de Industrie din Arad aduce la cunoștința generală hotărârea Casei fondului Național al Aviației potrivit căreia micii comercianți și meseriași pentru îngăduința ce li s'a acordat de a nu avea efectuate înregistrările operațiunilor zi, să depună fiecare la Banca Națională a României, cont. T. 118 o sumă forfecată anuală de 100 lei, anul fiind socotit dela 1 Aprilie 1938 31 Martie.

Aveți milă de animale

I. P. S. Patriarh, președintele consiliului de miniștri a trimis o adresă tuturor prefectilor de județ din țară, prin care-i invită să dea dispoziții organelor în subordine să îndemne pe cetățeni să se poarte cu milă față de animale. Deseori animalele sunt puse să tragă poveri peste puterile lor, sunt bătute din cauza drumurilor rele și torturate. Prin aceiași adresă, I. P. S. Patriarh invită preoții să sfătuiască pe sătenii, să ocrotească animalele și să nu le bată.

Bibliografie

„Gazeta Transilvaniei”

Bătrâna tribună de luptă naționalistă a împlinit o sută de ani dela apariția primului număr, un eveniment cu adevărat epocal în scrisul românesc și care a fost sărbătorit de întreaga presă prin articole omagiale.

Foaia dela Brașov a fost scoasă de Gh. Barițiu, Iacob și Andrei Mureșianu ca să fie un organ de afirmare a drepturilor românilor transilvăneni. Timp de un secol „Gazeta Transilvaniei” nu și-a desmintit linia de conduită dela început mergând pe acelaș drum de dărză susținere a tuturor cauzelor naționale.

Centenarul „Gazetei Transilvaniei” înseamnă o sută de ani de istorie națională, de lupte și biruinți, de bucurii și desnădejdi. Colaboratorii gazetei le-au înregistrat pe toate cu aceeași mare credință că într-o zi toate umilirile vor fi răzburate, în ceasul suprem al judecăților istorice.

„Gazeta Transilvaniei” a luptat mereu și cu ardoare pentru limba, legea și dreptatea românească, ducând până în cele mai îndepărtate căsuțe dela țară flăcările lor înviorătoare.

Aceste sunt meritele neegalate ale foii care și-a serbat nunta de o sută de ani — așa com o visa marele Mihail Kogălniceanu, atunci când îi ura să ajungă ziua fericită de azi.

E drept, după războiu, când misiunea gazetei s'a împlinit în ceea-

ce avea ea mai arzător, au urmat ceasuri de desamăgire, apariția ei fiind adeseori periclitată. Dar aceasta înseamnă prea puțin atunci când marea datorie a fost

FOTO-AMATORI!

Eternizați frumsețile primăverii, cumpărând articole pt. foto și mașini la

T. VÉSZI ARAD, Str. Alexandri 1.
Reproduceri artistice.

Gheorghe și Petre Tomescu:

Din eroii culturii naționale

Doi haraici învățători și publiciști, frații Tomescu, și-au adunat într'un volum mai multe studii și conferințe sub titlul de mai sus.

Frații Tomescu și-au ales subiecte din comorile folklorului românesc și din operile câtorva mari scriitori: M. Eminescu, Gh. Coșbuc, Oct. Goga și alții.

Volumul este închinat astfel poeziei populare și naționale —

cu alegeri reproduse dintre cele mai caracteristice. În deosebi — autorii s'au străduit să evidențieze influența operilor literare asupra ideii naționale și specificul românesc care se detașează din cuprinsul lor.

O carte care trebuie citită de tineret.

Lucullus

Propagandă religioasă în țară, organizată de Sfânta Mănăstire Neamț

Inițiativa I. P. S. Sale Mitropolitul Nicodim Muntean al Moldovei și Sucevei

Marți 12 l'c. au sosit în orașul nostru frații colportori: Vasile Poștelea, Ioan Măgirescu și Constantin Măgirescu, călugări ai Sfintei Mănăstiri „Neamțu”.

Plecați pe drumul pribegiei din anul 1926, acești apostoli propovăduitori al cuvântului lui Dumnezeu, de atunci și până acum

cu o camionetă au străbătut toată țara'n lung și'n lat, răspândind mii și mii de cărți religioase prin cari poporul să cunoască pe Mântuitorul, înfăptuind astfel o propagandă religioasă ortodoxă intensă.

Pentru complectarea mijloacelor de propagandă, cucernicii părinți au avut laudabilă idee de a cumpăra mai multe filme cu subiecte religioase ca: *Viața și Patimile „Mântuitorului”, Vindeerea lui Iosif, Sacrificarea lui Avram, Lupta lui Avesalon cu David și Judecata lui Solomon* și pe cari cu aparatul lor propriu le rulează în fața poporului intensificând astfel propaganda.

Frumoasa inițiativă a luat-o prea distinsa față bisericească I. P. S. S. Mitropolitul Nicodim Muntean al Moldovei și Sucevei, marele și cunoscutul luptător pe

Ochelari
numai la

T. Vészi
optician.

ARAD, Str. Alexandri 1

De Paște vizitați marea expoziție

de porțelanuri și sticlărie, la firma

Albert Szabó

mare magazin de porțelanuri și sticlărie

Arad, Bul. Reg. Maria 20
(în casă proprie)

Cel mai estin izvor de procurare cu prețuri inimitabile !!!

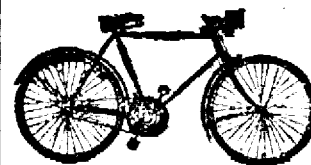
Stofe exclusive

asortiment bogat la

Croitoria pt. Domni

RENDY

Arad, Piața Avram Iancu 21.

Cele mai bune biciclete din lume

10 renumite fabricații. Se cumpăra estin în rate ușor.

Cauciucuri senzațional de estin la firmă

Sigismund Hammer și Fi

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 27. — Reparații se execută estin și

teren religios, al Bisericii Ortodoxe Române.

Din ziua de Miercuri până Duminică 17 c. cu părinți. Au finit mai multe zentații în Palatul Cultural, drept preț de intrare, cum de cărți religioase, începând suma modestă de 6 Lei. În timp s'a colectat și suma de o mie de Lei, pe care s'a părat mai multe cărți dela penitenciarul Arad, bolnavilor dela Spitalul J. în cari locuri s'au rulat, amintite filme, în mod general.

Toate veniturile provenind vinderea acestor cărți sunt nate exclusiv propagandei oase.

Din Arad sfințiile lor în propagandă prin județ. Iată adevărații buni creș-

Cele mai moderne pălării la puteți cumpăra estin

Conrad La

B-dul Regele Ferdinand

Casa Dengl. Curăț, repopostește la prețuri conven-

„Goethe de Ion Sân Gior

Fundația pentru literatură și artă „Regele Carol I” va publica zilele acestea primul volum din „Goethe monografie în trei volume de Ion Sân Giorgiu. Volumul întâi al acestei crări, pe lângă o prefată aduce un lung pitol introductiv despre pul cum spiritul lui Goethe a pătruns în literatura universală și unsprezece tole din viața și opera Goethe, până la pleac acestuia la Weimar.

Ca metodă de lucrare monografia d-lui Sân Giorgiu se deosebește de toate apărute până acum prin diferențiere precisă a tolelor biografice de literare și printr'o aplicare a metodei estetice în cele strict genetice.

Capitolele despre Goethe, Werther și Urfaust observatii și caractere personale ale autorului. Cartea se incheie cu o listă de lectură selectă bibliografică, constituind astfel un dreptar pentru orice cercetător. Intreaga lucrare este închinată societății „Goethe din Weimar.

De Sf. Paști cumpărăm numai dela

Bonboneria „Carmen”

Mare asortiment de epurași din ciocolată

ARAD, PIAȚA AVRAM IANCU

Datele din această coloană reprezintă procentele la numărul total de bolnavi vizitați.

Dacă repartizăm acum cele 235 de cazuri de malarie, la cari s'a găsit prezent în sânge, hematozoarul palustru, după cele 3 varie-

tăți ale parazitului, Plasmodium vivax (care dă febra terță benignă), Plasmodium falciparum Laverania (agentul febrei terțe maligne) și Plasmodium malarial (agentul febrei Quartane), tabloul nostru se va prezenta astfel:

No. crt.	Denumirea Circ. san sau a comunei	Numărul de bolnavi cu paraziți în sânge	Plasmodium vivax	Plasmodium falciparum	Plasmodium malarial	Forme nedeterminate
1	Circ. Cermeiu	25	0:0%	25:100%	0:0	0:0
2	Circ. Berechiu	8	1:15%	7:85%	0:0	0:0
3	Circ. Chișineu-Criș	69	14:20,28%	45:65,07%	0:0	6:14,65%
4	Circ. Ghioroc	3	1:33,33%	2:66,66%	0:0	0:0
5	Circ. Hălmașiu	8	0:0	8:100%	0:0	0:0
6	Circ. Pâncota	70	6:8,57%	64:92,43%	0:0	0:0
7	Circ. Radna	2	0:0	1:50%	0:0	1:50%
8	Circ. Sepruș	14	1:7,12%	9:64,28%	0:0	4:28,60%
9	Circ. Sicula	20	1:5%	19:95%	0:0	0:0
10	Com. Somoscheșiu	5	2:40%	3:60%	0:0	1:20%
11	Circ. Târnoava	4	0:0	3:75%	0:0	1:25%
12	Circ. Vârful	7	2:28,57%	5:71,43%	0:0	0:0
TOTAL:		235	28:11,91%	190:80,85%	0	17:7,24%

Dacă acum studiem cele 2 tablouri rezultă că din 551 de bolnavi vizitați de noi în cursul lunii Noemvrie 1936, 235 dintre ei aveau la acea dată hematozoarul palustru prezent în sânge. Restul de 316 nu aveau parazitul malariei în sânge la data examenului. Dintre aceștia o parte tratați cu chinină au putut să fie vindecați, sau să aibă agentul malariei ascuns în organele interne, splină etc. O altă parte care nu au fost tratați de nimeni deci declarate noi, au putut ca în momentul luării probei de sânge, să fi avut parazitul refugiat în splină etc., sau nu au fost în perioada de acces, sau pre-acces.

Diagnostical de absența hematozoarului palustru din organismul celor 316, nu ar putea sta în picioare decât dacă s-ar fi repetat examenul de vre-o 3 ori, după ce li se vor fi făcut o injecție intra-venoasă cu o soluție apropiată de chinină.

Studiind rezultatele constatate la cele 235 de cazuri de prezența hematozoarului palustru, reese spre marea noastră surprindere că 190 din ei, au prezent Plasmodium falciparum, 28 Plasmodium vivax și mciunul Plasmodium malarial. Cele 17 cazuri cu forme nedeterminate nu le putem privi decât din punct de vedere general. Prin urmare, la sfârșitul sezonului de toamnă, Constatăm 235 bolnavi pozitivi, adică un procent de 24,64% din totalu celor examinați. Tot din acest tablou se vede că forma Plasmo-

dium falciparum care dă tropica, predomină asupra celorlalte în procent de 80,85%. Forma quartă nici nu am putut să o afirmăm deși majoritatea medicilor din acest județ și municipiu erau ferm convinși că în județul Arad nu se găsesc decât formele de terță benignă și quartă. Ori prin constatările noastre se răstoarnă această credință de până acum care nu era bazată pe nici un fapt științific dovedit. Prin constatarea procentului atât de urcat al formei de terță malignă se aduce într-o nouă lumină chestiunea paludismului din acest județ, orientându-se și sfârșirile medicilor spre un tratament corespunzător formei descoperite.

Din studiul tuturor celor expuse de noi mai sus, rezultă următoarele concluzii:

1. Numărul bolnavilor de malarie în județul Arad este foarte mare, (42,64% în luna Noemvrie din totalul celor examinați).

2. Forma predominantă este Plasmodium falciparum (terță malignă).

3. Nivelul cultural al populației rurale în privința paludismului este foarte scăzut. O educație a acestei mase, nu există.

4. Configurația terenului și clima ușurează foarte mult înmulțirea țânțarilor (Anopheles Maculipennis) agentul transmisitor al boalei.

Fiind bine stabilite concluziile scoase de noi, se impune acum să studiem pe scurt măsurile de luat, pentru a se remedia răul din rădăcină. Se știe că țânțarul

nu devine periculos, decât după ce a înțepat un om bolnav de frigurile paludice. Prin urmare, este o datorie a Serviciului Sanitar respectiv ca să sterilizeze printr'un tratament bine condus absolut toți bolnavii de malarie constatați, înainte de luna Maiu, când începe înmulțirea țânțarilor, deci și a cazurilor de malarie. Mai departe, se știe că, țânțarii trăesc în locurile mlăștinoase, umide etc., deaceia este o obligație a noastră, a tuturor, indeosebi a serviciului sanitar și Prefecturii de județ, ca să dispună cât mai repede asanarea terenurilor pe care sunt clădite satele și locurile din jurul lor. Asanarea se poate face de fiecare comună în parte, cu bani prevăzuți în buget pentru scopul acesta. Măsurile de asanare, care au dat rezultate atât de strălucitoare în Italia să fie conduse de Serviciul Tehnic a județului. În unele cazuri, nici nu mai este nevoie să se facă o asanare metodică, ci e deajuns să se vâre plugul în locurile mlăștinoase și să se cultive ceva, pentru ca răul să dispară imediat. După cum spuneam la începutul acestei lucrări, în majoritatea cazurilor, locurile cele mai bune pentru bălți și băltoace, sunt gropile de pe șosele și drumurile de țară, cât și șanțurile rău întreținute de Serviciul drumurilor. Prin urmare prin repararea și buna întreținere a rețelei de drumuri și șosele se pot satisface două lucruri: a) să ușurează circulația între sate și b) se oprește înmulțirea țânțarului. Prin asta se micșorează în mod forțat numărul cazurilor de malarie atât de abundente actualmente.

Deasemenea pomeneam mai sus și despre faptul constat, că populația noastră dela țară nu este prevenită, de nimeni, despre modul cum s'ar putea combate apariția lui și în fine despre tratamentul rațional al acestei boale. Prin urmare se impune, ca acei ce sunt însărcinați cu educarea populației și cu paza sănătății publice, să-și facă pe deplin și cu conștiință, întreaga lor datorie pentru care sunt chemați. Deci, credem, că nu ar fi rău, dacă fiecare medic de circumscripție sanitară rurală, ar aduna prin bătaia de tobă și prin organele de poliție rurală, de două ori pe an populația din fiecare comună ce cade în raza sa, la sediul Primăriei Acolo va căuta să le explice, pe înțelesul lor ce este malarie, care este cauza ei, cine o transmite și cum se tratează. Aceleaș lucru ar fi de dorit să-l facă și învățătorii, cu elevii de școală primară. În această privință ei ar trebui să capete în timpul pregătirii lor profesionale oarecari învățăminte elementare

asupra boalelor sociale mai periculoase.

Prin urmare rolul de propovăduitor al igienei sociale, îl are în primul rând medicul rural, care este specialist și în al doilea rând corpul învățătorilor. Medicul rural nu trebuie să uite niciodată marea sa datorie față de țară: de a preveni bolile prin toate mijloacele ce le are la dispoziția sa. Obligația sa nu este numai aceea de a trata pe bolnavii cari vin la el, singuri. El trebuie să cerceteze populația de sub paza sa, să depisteze cazurile de boală și să nu scape niciodată ocazia de a sta de vorbă cu fiecare om și a-i da toate lămuririle ce crede de cuviință.

În rezumat propunem următoarele mijloace actuale și pentru viitor, prin care să se îndepărteze definitiv pericolul frigurilor paludice și consecințele:

a) Actuale.
1. Sterilizarea totală prin tratament a tuturor cazurilor pozitive constatate de noi cât și a acelo-

ra ce au fost negative.

2. Să se prevadă în bugetul fondului sanitar al județului Arad o sumă suficientă cu care Laboratorul de Igienă Arad, să poată face neapărat două anchete anuale cu ridicare de probe în toate Circ. sanitare rurale. Odată primăvara, sau vara, și a doua oară în timpul toamnei, cel mai nimerit în lunile Noemvrie sau Decemvrie. Numai așa se poate ști numărul exact al bolnavilor, pozitivi și negativi din întreg județul, și să pot dispune măsurile de tratament necesare după caz.

b) Pentru viitor:
3. Asanarea metodică a tuturor terenurilor mlăștinoase, bălți, băltoace, și lacuri mai mici din cuprinsul satelor dela țară și din jurul lor imediat.

4. Prin conferințe, ținute de medici și de învățători, să se încerce lămurirea populației dela sate asupra malariei, a tratamentului ei și a urmărilor ce decurg în caz când boala rămâne netratată.

Mobile, moderne și automobile tapitează cel mai estin

Papp Alexandru

ARAD, Str. Consistorului 11. — Telefon 26—58.

Firma cehoslovacă Bata inaugurează producția de pneumatice pt. automobile într'o fabrică proprie din localitatea Borov în Jugoslavia

Din Belgrad (CEPS). În luna aceasta va fi pusă la punct fabrica filială a uzinelor Bata din Cehoslovacia, care va fabrica în localitatea Borov din Jugoslavia pneumatice pentru automobile; până acum s'au fabricat numai pneumatice pentru biciclete. Producția săptămânală a fabricii va fi de 1000 de cauciucuri pentru biciclete și 100—150 pneumatice

pentru automobile. Deocamdată va lucra numai cu un schimb de lucrători. După știrile aduse de către ziarele jugoslave, hotărârea aceasta a uzinelor Cehoslovace Bata ar fi îndemnat întreprinderile italiene Pirelli să nu mai construiască în Jugoslavia o uzină specială pentru fabricarea de pneumatice pentru automobile.

Pardesiuri, stofe pt. haine ultimele noutăți au sosit la POSTĂVĂRIA

ADAM

ARAD
Palatul Băncii Românești.

Radio propriu în uzinele Bata-Zlin

Din Praga — În zilele acestea a fost inaugurat radio propriu în marile uzine Bata dela Zlin, radio care dă puțină conducătorilor uzinelor de a se adresa în acelaș timp tuturor celor 10.000 de muncitori din toate atelierele uzinelor.

Deacum înainte zilnic la ora 10 dimineața mașinele uzinelor se vor opri pe 10—15 minute pentru ca lucrătorii să poată asculta informațiile succinte asupra celor mai importante evenimente cotidiene precum și sfaturi

și instrucțiuni în privința lucrului. În zilele trecute a vorbit la radio în uzine însăși șeful întregii întreprinderi Jan Bata și acesta de câteva ori asupra celor mai importante probleme ale apărării statului și despre pregătirile pe cari trebuie să le facă fiecare familie în sensul acesta. În timpul sfertului de oră în care se face transmisiunea știrilor lucrătorii pot să-și ia gustarea de dinainte de amiază. După informații și instrucțiuni radio uzinelor Bata transmite câteva minute muzică veselă și apoi încetează, pentru a fi reluat lucrul.

Târgul de mostre din Breslau va avea loc între 4-8 Maiu 938

Cumpărați estin la firma

BRENNER

Articole speciale pt. Baby

Rochițe, ciorapi, mănuși, poșete, lingerie, umbrele, etc

Cărucioare pt. copii în prețuri de fabrică.

Prețurile sunt:

Cămașă Baby 19	Mătașe . . . 195	Rochiță de calicea 195
Căcineșă Baby 8	Perină pt. sugaci 145	Haine pt. copii stofă 45
Jachetiță Baby 19	Combinezioane 25	Haine tricotate 145
Fașă Baby 8	Garn. completă 95	Paol. p. copii din măt. 25
Gan. pt. botoz 69	Rochiță . . . 45	Poșete din piele 98
Flanele . . . 69	" tricotate 125	Mănuși de piele 98

ARAD, față în față cu Teatrul Orășenesc.

BICICLETE

Dürkop, B.S.V., Derby și Elit obțineși

pe lângă condițiuni de plată convenabile la

K O C H

ARAD, Str. Eminescu 2.

Starea actuală a malariei din Județul Arad la sfârșitul lunii Noiembrie 1937

de Dr. Nica V. Victor, medic șef al Laboratorului Regional de Igienă Arad și Filomele Rădășanu medic asistent bacteriolog.

Consiliul de Igienă al județului Arad, în ședința dela 28 Octombrie 1937, a hotărât să mă deplasez în cuprinsul județului Arad pentru a ancheta asupra cazurilor de malarie și a lua probe de sânge în vederea examenului de laborator, în deosebi în acele circumstanțe sanitare, unde cazurile de paludism semnalate sunt mai numeroase. Această necesitate s'a declarat atunci când membrii consiliului, și-au dat seama din rapoartele dlor medici de Circumscripție, că încă în lunile Octombrie, Noiembrie, cazurile de malarie sunt atât de numeroase. Este știut în general că malarie începe să se ivească imediat ce începe Primăvara și continuă toată vara, pentru ca la venirea sezonului de toamnă și iarnă, numărul de cazuri să scadă tot mai mult. Ori tocmai faptul constat că în anul 1937 această regulă generală a fost înfrântă, a necesitat ancheta aceasta cu scopul de a ne convinge pe bază de examene de laborator, că toate cazurile anunțate de dnu medic, sunt în realitate de malarie. Hotărârea Onor Consiliului de Igienă, corespunde de altfel și unei nevoi ce se ivește în de cursul depistării și tratamentului malariei. Este astăzi lucrul deplin stabilit, că pentru a duce cu succes un tratament contra paludismului, este absolut necesar a se cunoaște dela început forma parazitului, înainte de începerea tratamentului și în cursul lui să se facă examen de laborator, pentru a se vedea cum a reacționat parazitul la administrarea medicamentului și care este curba descreșterii concentrației sale și a dispariției sale din corpul bolnavului. Cunoașterea formei parazitului cauzelor de boală, determină astăzi și ce fel de medicament să se aplice pacientului și în ce cantitate. În Facultățile de medicină, fiecare student inițiază acest lucru și domniile medici igienisti la cursurile ce urmează primesc destule învățăminte practice și teoretice privitor la această problemă sanitară atât de importantă pentru țara noastră. Cu durere trebuie să constatăm aici că nu totdeauna domniile medici sanitari rurali, se conformează acestor învățăminte despre care spuneam mai sus. Numai o parte din ei își indeplinesc îndatoririle lor, iar alții din motive, pe cari trebuie să le considerăm destul de serioase nu trimit decât foarte rar la laborator probe de sânge pe lamă, pentru diagnosticul microscopic al hematozoarului pa-

lustru. Este adevărat că astăzi, încă, medicul de circumscripție rurală, luptă cu greutate foarte mari și de multe ori este pus în imposibilitate să-și termine cu succes toată datoria sa ca medic. Înșă nu trebuie să credem toate scuzele lor, deoarece se găsesc și din ei, care cu cea mai mare asiduitate urmează linia prescrisă astăzi de oamenii de știință, cari au lucrat în chestiunea malariei. Problema paludismului pentru țara noastră nu este nouă, căci sunt arhicunoscute lucrările și instrucțiunile tehnice date pentru combaterea lui de dnu profesor Zotta Mihailu, Ciucă, și alții. Ceea ce se pune pe tapet astăzi, este ca lupta contra frigurilor să devină o realitate pentru fiecare dintre noi medicii în sarcina cărora stă păstrarea sănătății acelei populații din țara românească care formează baza națiunii noastre. Malaria, prin faptul că parazitul care o euză trăiește în sânul globului roșu din sânge, produce o slăbire, o anemie a organismului, care poate merge până la nimicirea individului bolnav. Ori ce forțe de luptă în caz de nevoie să ceri dela niște oameni slăbiți neputincioși? Mai avem noi dreptul să strigăm că se despopează satele noastre românești din Banat, Crișana și celelalte provincii când avem indivizi ce nu pot procrea decât niște ființe fără viață, ce produc marele număr al mortalității din statisticele tehnicienilor noștri? Ori, cine își mai poate inchipui după cercetările făcute până azi, că o familie mistuită de malarie lăsată netratată, o tuberculoză ascunsă sau un sifilis prea înaintat, mai pot avea copii sănătoși și în număr, care să aducă o sporire tot mai mare a populației noastre? De geaba strigăm prin ziare, prin articole din reviste de specialitate, că moare populația de bază, dacă nu punem mâna pe lucru și să tăiem rădăcina. Nu este o noutate pentru nimeni astăzi, că cea mai mare parte a populației noastre dela țară, evită să meargă la medic oficial sau particular și se duce la babele din sat, sau aplică tratamentele băbești pe care și le-a păstrat din moși strămoși. Este de ajuns să mergi numai o singură dată, prin satele noastre ca să te convingi pe deplin, că cele declarate aci de mine, sunt perfect adevărate. Să luăm cazul malariei. Dacă întreb pe bolnav, ce are, îți va răspunde: „Am avut friguri”. La întrebare: Dece n'ai fost la medic?”

vei căpăta răspunsul totdeauna același „Când e văzut că are friguri, a aruncat o găleată de apă rece și a constatat, că după 2, 3, tratamente de acest fel, i-a trecut accesele și nu s'a mai dus la medic”. Mă întreb acum: „a cui este vina?” Și voi răspunde cinstit și fără șovăială, că este a noastră, a medicilor și a celeilalte pături instruite de prin satele noastre cari nu și fac deloc datoria lor. Da, e vina medicilor și a păturei culte, că în timpul nostru, a acestei civilizații atât de înaintate, se mai văd producându se fapte de natura aceasta. E una din datoriile științelor, ale medicului oficial, să lumineze prin conferințe repetate populația din regiunea sa, asupra principalelor boli cu care are de luptat și asupra tratamentului lor. Dar asupra acestei chestiuni de interes primordial vom reveni la timpul său. Să ne menținem la interesul provocat de această lucrare și să nu uităm niciodată vechiul dicton roman: „Mens sana, in corpore sano”. Strămoșii noștri numai prin cultivarea, tuturor calităților fizice și morale a individului, au ajuns unul din cele mai puternice popoare din lume. Această introducere o consider absolut necesară, pentru a avea o explicație mai potrivită a constatărilor făcute de mine în județul Arad, asupra chestiunii malariei. Voi fi cât se poate de clar, sincer și nu voi cruța pe nimeni. Aceasta o fac pentru că este vorba de păstrarea, consolidarea pe vecie a bunei noastre patrii întregite. Căci nimănui nu-i este permis astăzi ca să facă personalități, când este vorba de viitorul sfintei sale națiuni.

Am vizitat astăzi următoarele comune: Sepreuş, Cermeiu, Somoscheşiu, Berechiu, Gurba, Sîcula, Pâncota, Chişineu-Criş, Nădab, Sîntea-Mare, Radna, Soimoş, Ghioroc, Sâmbăteni, Hălmaşiu, Ociu, și Vărfurile. Populația a fost anunțată cu vre-o câteva zile înainte, prin bătăi de tobă, că cei bolnavi de friguri, cât și cei cari au fost bolnavi de această boală, să se prezinte, sau la dispensarul medical unde este, — la primărie, sau în localul școlii. — Înainte însă de a da în detaliu pe circumscripții sanitare, numărul bolnavilor vizitați cu diagnosticul chimic și

cel de laborator țin să tratez o altă chestiune ecvârșitoare în combaterea acestei boli. Este vorba de modul de transmisiune a paludismului, dela un om bolnav la un om sănătos. Se știe că această transmitere, nu se face dela om la om, ci prin intermediul unui țânțar. Acest țânțar se numește Anopheles Maculipenis. Femla țânțarului Anopheles Maculipenis, prin înțeparea unui om bolnav, introduce în stomacul ei odată cu sângele supt și hematozoarul palustru. Aceasta, după ce se inchistează în peretele stomacului țânțarului, suferă o serie de transformări în urma cărora trece în glanda salivară a lui. Dacă acum un țânțar purtător de paraziți înțepă un om sănătos, îi introduce în corp odată cu saliva și parazitul malariei. Dela locul înțepăturii, sângele îl ia și astfel ajunge în globula roșie, pe care o îmbolnăvește. Este deci o condiție de viață, pentru că malarie să se înmulțească, aceasta este prezența țânțarului, Anopheles Maculipenis. Acest țânțar trăiește în locurile umide și mlăștinoase. Prin urmare pentru a avea țânțari și implicit paludism, trebuie să avem în jurul aglomerației de oameni, în sânul ei, sau nu de parte de ea, un loc, o baltă sau un teren mlăștinos. Acest lucru îl asigură un părau, râu sau fluviu, care are dealungul malurilor lui, diferite gropi văi pe care după vre-o inundație le lasă pline de apă. Aceste terenuri în timpul verii devin un focar periculos pentru sănătatea populației din satele inconjurate. În timpul căldurilor mari de vară pe lângă că toate aceste mlăștini, băltoace, lacuri etc. exhală tot felul de emanațiuni pestilențiale ce otrăvesc aerul pe care-l respiră omul, asigură viața la nenumărați țânțari. Ori e de ajuns să fie numai un singur om bolnav de paludism, pentru că țânțarii prin înțeparea lui să răspândească boala și la restul populației sănătoase. În lumina acestor adevăruri, să vedem acum, cum se prezintă configurația terenului din comunele ce-am vizitat. Comuna Sepreuş și Cermeiu pot servi de model în această privință. De o parte și de alta a drumului, nu găsești decât băltoace pline cu apă stătută și verze. Drumul este aproape im-

practicabil. În ziua când m'am deplasat la Sepreuş, ploua. Din necunoașterea drumului, șoferul a intrat cu automobilul în dosul dispensarului medical. Ei bine ne-a fost imposibil să mai scoatem mașina din această mocirlă, fără ajutorul a șase oameni, care veniseră la dispensar în vederea examinării noastre. Același lucru e de spus despre Cermeiu, Somoscheşiu, Berechiu, Gurba și Sîcula. Când ajungem la Circumscripția Chişineu-Criş, situația este și mai tragică. Pe timp de ploaie piața din centrul Chişineului-Criş este o mocirlă. Lângă Nădab, deoparte și de alta a căii ferate se pot vedea de oricine niște lacuri imense, cari vara răspândesc o putoare insuportabilă. La Sîntea-Mare același lucru. În loc de șanțuri regulate și drumuri practicabile, nu vezi decât băltoace și gropi, unde riști să-ți frângi gâtul, dacă nu ești atent. În restul comunelor, Pâncota, Radna, Soimoş, Ghioroc, Sâmbăteni, Vărfurile, Hălmaşiu și Ociu, situația găsită de mine, este cu oricare mici schimbări în bine, aceeași privitor la drumuri, șanțuri și terenului din jurul satelor.

Pe lângă această configurație a terenului propice înmulțirii cazurilor de paludism, am mai constatat cu oarecare excepții, un nivel cultural destul de înăpoiat al populației din acele comune. Am găsit femei bătrâne, cari nici nu știu că frigurile sunt boală și că se poate trata prin medicamente. Adică populația a fost lămurită de nimeni, prin conferințe despre pericolul acestei maladii în sine, și nici asupra gravității înțepăturii țânțarilor. Este știut de altfel, că populația dela țară în majoritatea cazurilor, doarme vara pe prispa casei, pe un car de fân, câteodată chiar în grajd la un loc cu animalele de pe lângă gospodărie. Prin aceasta deci, oferă cea mai prielnică ocazie, ca să fie înțepați de țânțari în timpul somnului, tunci când nu se poate apăra.

Din cauza timpului puțin cald am putut să vizitez și alte circumscripții unde s'a anunțat că se găsesc câteva cazuri de malarie.

Dăm aci mai jos tabela pe circumscripții sanitare cu numărul total de bolnavi examinați procentul de pozitivi și cel de negativi.

No. ord.	Denumirea Circ. san sau a comunei	Numărul total de bolnavi examinați	Procentul de pozitivi	Procentul de negativi	Observații
1	Cermeiu	47	43,19%	46,81%	
2	Chişineu-Criş	142	48,59%	51,41%	
3	Com. Berechiu	35	22,85%	77,15%	
4	Circ. Ghioroc	8	35,56%	64,50%	
5	Hălmaşiu	49	16,32%	83,68%	
6	Pâncota	103	67%	33%	
7	Radna	16	12,48%	87,52%	
8	Sepreuş	20	70%	30%	
9	Sîcula	41	48,78%	51,22%	
10	Com. Somoscheşiu	17	29,41%	70,59%	
11	Târnova	11	36,36%	63,64%	
12	Vărfurile	62	11,29%	88,71%	
TOTAL GENERAL:		551	42,64%	57,36%	

Articole Baby

Haine și paltoane pt copii, ultimele creații, gata și după măsură în casa de modă pt. copii

E L I Z A

Arad, Palatul Băncii Cenad
Magazin bine asortat.
Bogat asortiment în art. tricotate. Prețuri fixe.

Vreți de Paște să beți vin bun de Mocreat
Cercetați pivnițele

Francisc Borbély

ARAD, Str. Doamna Balaşa No. 22.

Grății Klug

antrepriză de pompe funebre
ARAD, B-dul Regele Ferdinand 37.

Acceptă tot felul de înmormântări la prețurile cele mai efitine. Bogat asortiment de sicrie, fabricație proprie, cununii etc. Rog sprijinul onor public.

Telefon: Arad 14—30, Aradul-Nou 20-22.

Colțul Asigurărilor Sociale

Unde sunt transportați asigurații, la băi?

Se știe că scopul Instituției Asigurărilor Sociale — care este o parte ideal de alt fel — ar fi și acela de a pune în siguranță sănătatea asiguratului, atât în cazul când acesta ar fi căzut într-o boală — acordându-i-se conștințos tratamentul, medicamentele, accesoriile, etc., necesare, până la complectarea lui vindecare, cât și în cazul necesității de prevenire bolilor care ar periclitiza sănătatea și deci capacitatea de muncă a acestuia, acordându-i-se tratamentul corespunzător.

Astfel Casa Asigurărilor Sociale este obligată, că în fiecare sezon de băi, pe acești asigurați îi necesită un tratament special pentru prevenire sau vindecarea bolilor — în caz că medicul curant găsește necesar — și-i trimite la stațiuni balneare climatice după caz, unde mează să-și facă cura și să i-se dea tratamentul necesar. Nu-i trebuie să se ocupe de acest tratament, și de felul cum și cine pot să fie trimiși, căci de asta ne vom ocupa mai pe urmă cu altă ocazie, ci dorința noastră este să evidențiem un aspect care ne-a pus pe griji.

În țară sunt sute și sute de stațiuni de asigurați, — cari, natural, prezintă milioane și milioane de asigurați — și dintre cari probabil că sunt și mulți bolnavi.

Numărul de acest mare număr de asigurați, onorata conducere a Casei Asigurărilor sociale, a găsit de bine să destineze — (citiți) — două stațiuni, una la Cluj și alta chimaterică și alta Techirgalea balneară, apoi ce e mai reușit, dator e regiunea în care s'au găsit.

IZ: Cu onoare aducem la cunoștința onoratului public că, am înființat o

na pt. lăcătușerie

instalată cu cele mai moderne mașini în Arad, Calea Șaguna 110.

Rugăm sprijinul on public:

dislau Szabó

și **Gh. Szarvas**

Preșuri, ștergătoare de picioare, stife pentru mobile, furnituri de tapițerie, chingi pentru mori și frânghii de transmisie

Schönberger & Grünstein S.A.

Arad, Bul. Regina Maria Nr. 9.

(Casa Neumann)

37.

0-22.

0-22.

0-22.

0-22.

Nu vreau să fiu înțeles greșit — dar în tot Ardeal nu s'au găsit stațiuni corespunzătoare — cari să fie mai în apropiere bolnavilor din întreaga țară? De aici și până în inima Ardealului n'a găsit — onorata conducere a casei — stațiuni climatice corespunzătoare, ci hăp: la Solca în nordul Moldovei? Tocmai acolo s'au deplasat? Asta nu credem! Ce i-o fi determinat s'o stabilească acolo, zău că n'am putea nici ghici măcar.

Și acum își poate inchipui oricine cu ce plăcere se duce acolo un bolnav — să luăm ca exemplu — din Arad. La o stațiune climaterică se trimite fie anemicii fie neurastenici sau cu alte boale de natură nervoasă, Ca să ajungă la destinație i-i necesar minimum două zile încontinuu dacă nu trei, căci n'are dreptul de călătorie decât la tren personal, bine înțeles în clasa III-a.

Apoi ca să călătorești atâtea

zile dus și întors, cu trenul în cl. III. anemic sau neurastenic, să nu dormi, să nu te odihnești, să nu te hrănești suficient, apoi mă întreb: în ce hal va ajunge la destinație — fie la plecare fie la întoarcere — acel biet bolnav care e trimis să facă o cură de îngrijire? Sănătos să fii și până la Solca te îmbolnăvești! Și apoi vindecă să fii cu tot tratamentul dela Solca, acasă tot cum ai plecat vei sosi.

După toate acestea să aprecieze toată lumea să-și formuleze fiecare singur părerea, despre atențiunea care li-se dă bieților asigurați când e vorba de a-le pune în siguranță sănătatea.

Sperăm că noua conducere centrală a Casei Asigurărilor, va reveni asupra animalilor semnalate mai sus, înmulțind n-rul stațiilor balneo-climaterice repartizându-le mai rațional spre folosul asiguraților.

P. F.

Un arhitect din Praga a câpătat Premiul întâiu pentru proiectul parlamentului Turc prezentat la Ankara

Din Praga (CEPS) în zilele trecute arhitectura cehoslovacă a câpătat la Ankara una dintre cele mai măgulitoare aprecieri. Proiectul arhitectului Alois Mezera din Praga, făcut împreună cu alți doi arhitecți, anume F. Šramek și R. Vichr pentru construirea unui cartier întreg pentru clădiri ale guvernului împreună cu un mare palat pentru Adunarea națională turcească și clădirile câtorva ministere a

obținut premiul întâi. Scopul concursului acestuia a fost acela de a obține câteva proiecte pentru construirea palatului adunării naționale turcești, a ministerului de externe a consiliului de miniștri, a reședinței președințiale, a cazarmelor gardei și a populației precum și a caseilor de locuit pentru oamenii de serviciu din parlament, arhive etc.

Arhitectul Mezera din Praga este bine cunoscut în Ankara, fiindcă în anul 1929 a prezentat acolo proiectul pentru construcția legățiunii cehoslovace din capitala Turciei, clădire care a și fost terminată anul trecut.

PARI

pentru trandafiri dela 130-250 cm. Lei 8—20
Scaune pentru grădină Lei 60
Bancă pentru grădină Lei 120
Masă pentru grădină Lei 120
și tot felul de lucrări din lemn în serie la

Samberger
ARAD, Telefoa: 1477
Edificiul „MIELUL NEGRU„

Fabrica de Tricotage
dă lucru de casut cu MAȘINA „SINGER“ la domiciliu.

SPORT

După matchul Oradea—Arad juniori

În ziua de 18 Aprilie s'a desfășurat partida Oradea—Arad juniori, În urma acestui joc juniorii Aradului au trebuit să cedeze cu un rezultat de 4:1, prima repriză a fost la discreția Aradului conducând cu 1:0.

Alt rezultat nici nu puteau scoate Arădenii pentru că au jucat nu contra selecționatei de juniori Orădeni, ci mai mult contra arbitrilor Soran și arbitrilor de tușă. Șiclovian a fost eliminat din joc iar mai târziu a fost eli-

minat și Zabb, așa că echipa a fost descompletată, iar Orădeni ajutați de arbitru au trebuit să câștige.

Aradul a jucat fără Mărienuț și Adoc despre care putem spune că ambii au fost eroi contra juniorilor din Timișoara, pe deoparte este mai bine n'au luat parte, pentru că Mărienuț este un tribler bun și dela Oradea poate că se întorcea cu un picior fracturat în urma jocului dur desfășurat de Orădeni.

Arad-Timișoara juniori. Golul dat de către Szegeđi

Sâmbătă arena Gloriei găzduiește cel mai interesant match din sezon.

În campionatul diviziei A Gloria se va război cu viitoarea campioană a țării Ripensia.

În acest match Gloria dispune de o apărare bună, cunoscută suportașilor Arădeni nu mai la înaintare sunt deocamdată lacune. Singurii Igna și Mercea corespund, restul sunt toți eșiți din formă care ar trebui înlocuiți cu speranțele Gloriei tinere și clovan, Mărienuț nefiind bine stabiliți Codrean și Henegar.

Aceasta pentru a se obișnui cu matchuri tari nu introduși numai câte unul pentru veteranii bătrâni pe acel unui exemplu de dumi eca trecut cazul Henegar caută să-i impedece de a juca cum trebuie fiindcă li-e frică să nui scoată din echipă pe vulpele bătrâne. Triplata de juniori se înțelege de minune împreună, neglijându-i garantat băieții vor părași echipa iar la urmă nu va fi decât regrete.

În campionatul juniorilor în ziua de 17 Aprilie a. c. sau înregistra următoarele rezultate:

- Astra—Unirea 2:1
- Olimpia—Titanus 10:2
- CAA—Tricolor 2:1
- Fortuna—Transilvania 4:2
- USA—Hacoah 9:4

Clasamentul:

Gloria	18	16	0	2	124	26	32
Olimpia	18	14	2	3	74	7	31
Astra	18	13	3	3	101	28	29
Amea	18	13	0	5	74	30	26
Unirea	19	9	4	6	65	38	22
Fortuna	19	7	5	6	47	43	19

USA	19	7	4	8	49	36	18
CAA	19	7	3	9	34	45	17
SGA	18	6	1	11	32	57	13
Tricolor	18	6	1	11	36	93	13
Transilvania	18	4	4	11	32	55	12
Titanus	18	5	1	13	36	71	11
Hacoah	18	4	1	13	28	121	9
Întelegerea	18	3	3	12	34	72	9

În categoria II a Aradului simpatice echipă Pârneveană Crișana a dispus de BAC din Rovine cu severul scor de 7:0

Formații:

Kiss, Pinte, Haboș, Raicu, Roșu, Barna, Grigorescu, Ardelean, Petcu, Morar, Vesa.
Au marcat Petcu 3, Ardelean 2, Morar 1, Vesa 1.

A. Mărușter

Pălării, ultima modă, creații după cele mai noi modele cele mai eficiente la

Pinczés Henrik

ARAD, Str. Eminescu 2.

Observați
noutățile de primăvară, stife exclusive la firma

CSONT,

croitor pt domni
Palatul Băncii Românești.

Tapiserie modernă,
ornamentații, transformări, în modul cel mai convenabil la

Oscar Fettik

A R A D, Str. Goldiș, față în față cu cinema „Select“.

Cele mai frumoase flori naturale și prelucrate artistic la

SCHARM MARIA

Palatul Băneșilor Coșad.

„O greșală”

„Am văzut prea multe în desfășurarea vieții politice ca să ne mai mirăm de răutatea unora sau de servilismul altora. Ajunge omul sceptic și preferă să-și însușească filosofia populară, care în formula, „Câinii latră, caravana trece”, lasă timpului restabilirea ordinii morale în acțiunile omenești. Cu acest sentiment a privit desigur opinia publică însinuările calomnioase apărute zilele trecute într-un ziar din Capitală, la adresa fostului nostru ministru de externe, d. N. Titulescu. Și n'am fi intervenit să relevăm această încercare de defăimare a unui om politic român, a cărui activitate a fost de repetate ori recunoscută ca din cele mai meritorii de absolut toate forurile răspunzătoare ale intereselor și statului și neamului nostru, dacă nu vedeam ecoul acestor însinuări și calomnii și în unele ziare străine.

E desigur regretabil că sunt ziare străine care nu și controlează totdeauna știrile cu toată obiectivitatea și se fac ecoul răutăților și intrigilor interne, contribuind astfel la răspândirea unor meschine calomnii. Dacă s'a putut găsi un ziar românesc care să încerce să strecoare insinuarea că fostul nostru ministru de externe ar avea un amestec în afacerea traficului de aur, personalitatea d-lui Titulescu este prea cunoscută în străinătate pentru ca această îndrăzneală colomnie să fi putut fi crezută.

În viața politică a unei țări se petrec deseori transformări cari nu sunt totdeauna bine ieșite pe ste graniță. Este o greșală ca ziarele străine să-și însușească sau să dea crezare cu ușurință, diferitelor manifestări ale patimilor politice din alte țări, după cum este o greșală ca, în judecata ziariștilor străini, importanța și valoarea morală a oamenilor politici din alte țări să fie judecate după gradul de influență pe care la

Pardisiuri pt. copii, rechize, pălării în asortiment foarte bogat la

Model Salon

Arad, lângă biserica Minorilor.

Cel mai frumos spală și calcă gulere, cămași și domai firma:

3 Lei

Buttinger Terezia

Cea mai veche spălătorie din ARAD, str. Consistorului 35.

O cumpărare de probă vă va convinge că ouă de paști și epurași calități superioare se află la

Bonboneria

SELECT

Palatul Băneșilor Românești.

a fost calomniat, amintirea apariției acestor calomnii și în ziare străine cari trebuiau să rămâie departe de fricțiunile și meschinăriile politice interne.

Presă străină care vrea să se ocupe de țara noastră, găsește destule lucruri frumoase în viața poporului român ca să nu fie nevoită să se facă ecoul intrigilor și calomniilor cari, dacă se mai practică sunt mai puțin regretabile și condamnable.

Desigur, calomnia nu atinge prestigiul pe care și l-a câștigat d. Titulescu în străinătate. Dar nu este în interesul nimănui și mai ales nu este în interesul politic al nici unei țări, ca să amărăscă sufletul unui om, care temporar este în imposibilitate de a reacționa, dar care, n'ăine într-o zi mai apropiată sau mai depărtată, poate face încă multe servicii țării sale și raporturilor ei cu țările străine.

„UNIVERSUL”

Parfumeria CORSO

noul local în B-dul Regele Ferdinand 9.

Obțineți parfumuri de sărbători, ciorapi, nasturi, art de cosmetica

Bogat asortiment! — Prețuri eficiente!

Cel mai mare sanatoriu pentru boli nervoase și interne în Cehoslovacia

Din Praga (CEPS) Tocmai acum se termină construcția celui mai mare institut de tămăduire a bolilor nervoase și interne. Complexul de clădiri a acestui mare institut medical se găsește în Boemia pe coasta codrilor de la Brdo, într-o regiune cu aer excelent, la înălțime de 420 m. de la nivelul

mării. Construcțiile împreună cu parcul ocupă 42 ha. de teren. Institutul acesta este proprietatea caselor centrate de asigurări și va purta numele președintelui Liberator T. G. Masaryk. Costul construcțiilor de aici s'a ridicat la 9 milioane coroane cehoslovace.

Vopsește și curăță frumos
Primesc să vopsesc Indanthren!
Str. Strolescu 13.

Hoszpodár

Arad, Str. Eminescu 3.

Tineretul și Pacea

Textul celui de al șaptesprezecelea mesajiu anual care va fi difuzat la Radio în ziua »Bunei Voințe« 18 Mai 1938

Allo! Aici Țara Galilor! Băieții și fetele din Galia vorbesc tineretului din toată lumea! Ne bucură gândul că în această zi a anului înălțându-ne deasupra neînțelegerilor dintre oameni, ne putem saluta ca membri ai unei singure familii, familia națiunilor viitoare. Lumea este plină de suferință, de cruzime și de luptă. Și ni se mai spune că civili-

zația va pieri. Ei bine, să spunem lumii că civilizația nu va pieri. Acum mai mult ca oricând, lumea are nevoie de ceea ce numai noi îi putem da — încrederea și prietnia tineretului.

Să reînnoim așa dar în ziua Bunei Voințe, făgăduiala de a ne pune în slujba aproapelui nostru în cercuri cât mai largi, ale casei noastre, ale celor dinprejurul nostru, ale țării noastre, astfel ca țara noastră să poată servi și ea mai bine lumea, căreia îi aparținem cu toții. Astfel noi, milioanele de tineri, vom ajunge să fim prieteni cu toți și cu nimeni dușmani

Pardesiuri, haine

vopsește și curăță cel mai frumos

Alex. Knapp

ARAD, Str. Episcopul D. Radu 10. Sucursala: St. Brătianu 11.

Freude und Arbeit

Avem pe birou la redacție, ultimul număr al revistei „Freude und Arbeit” ce apare la Berlin sub conducerea d-lui Walter Kiehl, ca oficios al biroului internațional al organizației cu același nume.

Apărut în condițiuni tehnice excepționale ca de altfel toate numerile pe care ne-a fost dat să le vedem, aduce în numărul acesta portretele M. S. Regelui Carol al II-lea, a M. S. M. Voevod Mihai, o fotografie a arcului de triumf din București, apoi o altă înfățișând frumosul post românesc.

A figurat în această revistă și Aradul, într'un alt număr, când a fost înfățișat M. S. M. Voevod Mihai la vânătoare în județul nostru.

După cum scriu ziarul capitală organizația „Freude und Arbeit” va organiza expoziție în capitală, în aceasta, care va avea ca obiect întrebunțarea timpului liber de către lucrătorii acest prilej va veni în fața dl. dr. Robert Ley inițiatorul acesteia. Deasemeni în această se va organiza congres mondial „Freude und Arbeit” la Roma.

Emil O.

In SALONUL DE PĂLĂRI

Margareta B.

din str. Horia

se pot primi totdeauna la speciale cu prețuri

Adunarea generală a Cooperativei Industriale Arad

Duminică 17 l. c. orele 11 în localul Liceului Industrial de băieți din localitate, a avut loc adunarea generală ordinară a „Cooperativei Industriale Arad”, societate înființată de absolvenții școlilor de învățământ industrial secundar.

După ce s'a trecut peste ordinea de zi a adunării generale, dl. ing. Șerbănescu Dumitru președintele consiliului de administrație, aduce la cunoștință celor prezenți că, deoarece sumele încasate de la asociații n'au fost suficiente pentru a deschide un atelier propriu cooperativei, nu s'a putut face un proiect de buget pe care să-l supună adunării generale. Rămâne ca acest buget să proiecteze pentru adunarea generală extraordinară, care se va

ține cu ocazia deschiderii noului societății. D-se anunțarea generală a Cooperativei în perspectivă de a fi înființată de Primăria Municipality Arad cu 1600 de stăneni în schimbul unei sume modeste.

În acest scop dl. Romuleanu primarul orașului, a

Costume și pardisiuri pentru domni, croi modern, la firma

Baranu

ARAD, Str. Brătianu 17.

la București pentru ca țara noastră să fie aprobată Ministerul de Interne și să se poată face tot posibilul la întoarcere să se procedea la formele de improprietărire.

După ce acestea se vor fi pe acest teren ne vom câștiga atelier propriu, unde vom activa.

După aceasta adunarea va aduce hotărârea, să se înființeze tuturor membrilor societății au rămas în urmă cu ratele și plățile sociale subscrise, o sumă prin care să li-se pună în discuție să se pună la curent cu ratele și plățile în caz contrar se va procedea la încasarea lor conform statutului lor societății.

Magazin de Pălării și de modă bărbătească

„SOLID”

Arad, B-dul Reg. Ferdinand 21 Colț cu Strada Crișan

Pietre funerare și monumente

în asortiment foarte bogat, la prețuri scăzute, se pot obține la

FRATII ROSA

ARAD, Bul. Reg. Ferdinand, 35. Tel. - 20-77.

Apă de colonie de Paști!

Cadourile cele mai potrivite, mai preferate și cele mai eficiente la Droghuria

Vojtek & Weis

Proprietar: L. ORDELT

ARAD, Bulev. Regina Maria 24, Telefon: 14

Frații Fleischer recomandă mobilele de fier și alamă, precum și paturile pentru copii „Molli” la prețurile cele mai reduse. ARAD, Str. Ioan Russu